JÖNKÖPINGS KOMMUN
551 89 Jönköping

Kultur- och fritidsförvaltningen
Filip Zezovski Lind, 036-106695
filip.zezovski-lind@jonkoping.se

2026-06-02

Bidragsberättigade kulturföreningar och
avtalsbaserade kulturorganisationer

Remiss ”Kulturplan 2027-2031”

Kultur- och fritidsförvaltningen har arbetat fram ett förslag på ny kulturplan för perioden 2027-2031. Kulturplanen ska bidra till att kulturen ges goda förutsättningar att utvecklas i takt med samhällets förändringar och invånarnas behov och är uppdelad i tre fokusområden:

- främja **kulturell välfärd** genom att säkerställa att alla invånare genom hela livet har möjlighet att möta, delta i och skapa kultur.
- stärka **kulturlivets ekosystem** genom att möjliggöra goda förutsättningar för det fria kulturlivet som aktivt skapar kultur till kommunens invånare.
- utveckla **kulturens infrastruktur** genom långsiktig och hållbar planering av platser och stödstrukturer som möjliggör kulturens bidrag till samhällsutvecklingen.

Kultur- och fritidsnämnden fattade 2026-06-10 beslut om att berörda nämnder, bidragsberättigade kulturföreningar, avtalsbaserade kulturorganisationer och allmänheten ska få möjlighet att yttra sig om den föreslagna planen. Synpunkter på planen skickas in via mail till kultur@jonkoping.se senast den 1/9.

Med vänlig hälsning

Filip Zezovski Lind
Avdelningschef Kultur och Bibliotek

§ 69

Kulturplan 2027-2031

KFN/2026:875 860

Sammanfattning

Arbetet med att ta fram Kulturplan för perioden 2027-2031 har pågått under våren. Kulturplan 2027-2031 är en revidering av Kulturplan och Kulturstrategi 2023-2026. Genom att bygga vidare på tidigare erfarenheter och kunskaper säkerställs kontinuitet, samtidigt som planen anpassas till aktuella behov.
Kulturplan 2027-2031 är indelad i tre fokusområden:

- **kulturell välfärd:** mottagare och deltagare
- **kulturlivets ekosystem:** kulturskapare och aktörer
- **kulturens infrastruktur:** kulturens förutsättningar

Kulturplanen är ett styrdokument för kommunens samtliga nämnder och bolag som visar den politiska riktningen för kulturen i Jönköpings kommun. Det fria kulturlivet driver och engagerar stora delar av kommunens kulturliv och därmed krävs nära samarbete för ett lyckat resultat.
Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår därför att Kulturplan 2027-2031 skickas på öppen remiss med särskilda utskick till de nämnder, bolag och kulturorganisationer som listas i tjänsteutlåtandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2026-05-25
Kulturplan 2027-2031

Kultur- och fritidsförvaltningens förslag

Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till beslut:

- Kulturplan 2027-2031 skickas på öppen remiss i enlighet med tjänsteutlåtandet.
- Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kultur-och fritidsnämndens behandling 2026-06-10

Yrkanden

Ordföranden Lena Sumedrea (C) yrkar för majoriteten (Socialdemokraterna, Centern, Liberalerna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet) bifall till kultur- och fritidsförvaltningens förslag.

Björn Johansson (M) yrkar för Moderaterna bifall till ordförandens m.fl. förslag.

Henrik Ocklind (KD) yrkar för Kristdemokraterna bifall till ordförandens m.fl. förslag.

Jan-Ove Lipponen (SD) yrkar för Sverigedemokraterna bifall till ordförandens m.fl. förslag.

Protokollsanteckning

Björn Johansson (M) framför följande protokollsanteckning: Moderaterna anser att sidan 4, fjärde underrubriken (det fria kulturlivet) ska avslutas med följande: Uppmuntran till ett ökat engagemang från den privata sektorn, såväl enskilda individer som näringsliv.

Jan-Ove Lipponen (SD) framför att SD ställer sig bakom protokollsanteckningen.

Henrik Ocklind (KD framför att KD ställer sig bakom protokollsanteckningen.

Kultur-och fritidsnämndens beslut

- Kulturplan 2027-2031 skickas på öppen remiss i enlighet med tjänsteutlåtandet.
- Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Beslutet expedieras till:
Avdelningschef Filip Zezovski Lind

Alexandra Lann
036-106602
alexandra.lann@jonkoping.se

Kulturplan 2027-2031

KFN/2026:875 860

Sammanfattning

Arbetet med att ta fram Kulturplan för perioden 2027-2031 har pågått under våren. Kulturplan 2027-2031 är en revidering av Kulturplan och Kulturstrategi 2023-2026. Genom att bygga vidare på tidigare erfarenheter och kunskaper säkerställs kontinuitet, samtidigt som planen anpassas till aktuella behov.

Kulturplan 2027-2031 är indelad i tre fokusområden:

- **kulturell välfärd:** mottagare och deltagare
- **kulturlivets ekosystem:** kulturskapare och aktörer
- **kulturens infrastruktur:** kulturens förutsättningar

Kulturplanen är ett styrdokument för kommunens samtliga nämnder och bolag som visar den politiska riktningen för kulturen i Jönköpings kommun. Det fria kulturlivet driver och engagerar stora delar av kommunens kulturliv och därmed krävs nära samarbete för ett lyckat resultat.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår därför att Kulturplan 2027-2031 skickas på öppen remiss med särskilda utskick till de nämnder, bolag och kulturorganisationer som listas i tjänsteutlåtandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2026-05-25
Kulturplan 2027-2031

Förslag till Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till beslut:

- Kulturplan 2027-2031 skickas på öppen remiss i enlighet med tjänsteutlåtandet.
- Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärende

Jönköpings kommun har ett rikt och mångfacetterat kulturliv, nära sammanvävt med ett starkt och engagerat föreningsliv. Detta lägger grunden för ett inkluderande samhälle där alla invånare kan mötas, delta och skapa

kultur. Jönköpings kommun har gett förutsättningar för framstående författare, konstnärer och musiker att verka och utvecklas.

Jönköpings kommuns kulturplan för 2027–2031 utgår från *En gemensam styrmodell i Jönköpings kommun*. Styrmodellen definierar kommunens dubbla uppdrag som välfärdsleverantör och samhällsutvecklare. Kulturplanen ska bidra till att kulturen ges goda förutsättningar att utvecklas i takt med samhällets förändringar och invånarnas behov.

Jönköpings kommun ska:

- främja **kulturell välfärd** genom att säkerställa att alla invånare genom hela livet har möjlighet att möta, delta i och skapa kultur.
- stärka **kulturlivets ekosystem** genom att möjliggöra goda förutsättningar för det fria kulturlivet som aktivt skapar kultur till kommunens invånare.
- utveckla **kulturens infrastruktur** genom långsiktig och hållbar planering av platser och stödstrukturer som möjliggör kulturens bidrag till samhällsutvecklingen.

Kulturplan 2027–2031 föreslås skickas ut på öppen remiss för att samla in synpunkter från kommunkoncernen, kulturföreningar, invånare och andra kulturaktörer brett. Remissperioden föreslås pågå från den 17 juni till den 1 september 2026 för allmänheten och kulturaktörer, samt till den 16 september 2026 för interna remissinstanser inom kommunkoncernen.

Särskilda utskick för remissvar föreslås skickas till:

- Kommunstyrelsen
- Tekniska nämnden
- Stadsbyggnadsnämnden
- Äldrenämnden
- Individ och familjeomsorgsnämnden
- Funktionsstödsnämnden
- Överförmyndarnämnden
- Barn och utbildningsnämnden
- Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden
- Miljö och hälsoskyddsnämnden
- Junehem
- Jönköpings fastighetsutveckling AB
- Destination Jönköping
- Södra Munksjön utveckling AB
- Vätterhem
- Elmia

- Bidragsberättigade kulturföreningar
- Avtalsbaserade kulturorganisationer:
    - Grenna Museum
    - Kulturhuset i Jönköping
    - Österängens Konsthall
    - Jönköpings läns museum

Mazar Alijevski
Kultur- och fritidsdirektör

Filip Zezovski Lind
Avdelningschef

Beslutet expedieras till:
Avdelningschef Filip Zezovski Lind

Kommunfullmäktige ☐
Kommunstyrelsen ☐
Övriga nämnder ☐
Förvaltning ☐

Kulturplan 2027-2031

Fastställt av Fastställt av, Instans, Ange datum

Inledning

Jönköpings kommun har ett rikt och mångfacetterat kulturliv, nära sammanvävt med ett starkt och engagerat föreningsliv. Detta lägger grunden för ett inkluderande samhälle där alla invånare kan mötas, delta och skapa kultur. Jönköpings kommun har gett förutsättningar för framstående författare, konstnärer och musiker att verka och utvecklas. Genom att ta vara på dessa styrkor kan Jönköpings kommun ge fler människor möjlighet att skapa och delta på kreativa och meningsfulla sätt.

Kulturens utforskande av samhället och individen bidrar till fördjupad förståelse, eftertanke och dialog. De platser i Jönköpings kommun som kulturen verkar på fungerar som öppna rum för reflektion, samtal och ställningstaganden. Kultur bidrar till meningsfullhet och hopp i livet. Med hjälp av berättande, gestaltande och gemensamma upplevelser kan mod, tröst och nya perspektiv växa fram. Kulturen skapar utrymme för det öppna utforskandet av vad det innebär att vara människa.

Jönköpings kommuns kulturplan för 2027–2031 utgår från *En gemensam styrmodell i Jönköpings kommun*. Styrmodellen definierar kommunens dubbla uppdrag som välfärdsleverantör och samhällsutvecklare. Kulturplanen ska bidra till att kulturen ges goda förutsättningar att utvecklas i takt med samhällets förändringar och invånarnas behov.

Jönköpings kommun ska:

- främja **kulturell välfärd** genom att säkerställa att alla invånare genom hela livet har möjlighet att möta, delta i och skapa kultur.
- stärka **kulturlivets ekosystem** genom att möjliggöra goda förutsättningar för det fria kulturlivet som aktivt skapar kultur till kommunens invånare.
- utveckla **kulturens infrastruktur** genom långsiktig och hållbar planering av platser och stödstrukturer som möjliggör kulturens bidrag till samhällsutvecklingen.

FAKTARUTA: Nationella kulturpolitiska mål

- Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.
- Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.
- Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Så ska kulturplanen förstås och tillämpas

Kulturplanen är ett styrdokument för kommunens samtliga nämnder och bolag och visar den politiska riktningen för kulturen i Jönköpings kommun. Det fria kulturlivet driver och engagerar stora delar av kommunens kulturliv och därmed krävs nära samarbete för ett lyckat resultat. Kultur- och fritidsnämnden har ett särskilt initierande, samordnande och uppföljande ansvar.

Under planperioden 2027–2031 ska Jönköpings kommun fokusera på tre utvecklingsområden, med förflyttningar kopplade till dessa. En förflyttning är ett område som kräver särskilda utvecklingsinsatser och pekar ut vad som behöver ha uträttats vid planperiodens slut. Kulturplanens alla delar hänger ihop med varandra och ska ses som en helhet.

Vägledande begrepp

KULTUR

Det kulturbegrepp som omfattas av kulturpolitiken och som tillämpas i kulturplanen är det estetiska kulturbegreppet. Här definieras kultur som det kulturella skapandet eller konstarterna. Utöver den kultur som skapas i samtiden inbegrips också kulturarvet. Stora delar av kulturen är grundlagsskyddad. Tryckfrihetsförordningen och Yttrandefrihetsgrundlagen garanterar fritt meningsutbyte, fri och allsidig upplysning och ett fritt konstnärligt skapande. Regeringsformen cementerar den kulturella välfärden som ett grundläggande mål för den offentliga verksamheten.

BARN OCH UNGA

Barn och unga har en särskilt viktig ställning i kulturpolitiken. Tillgången till kultur och möjligheter för det egna skapandet är förutsättningar för deras utveckling, lärande och förmåga att uttrycka sig. Kulturen bidrar till kreativitet, gemenskap och förståelse för sig själv och för omvärlden. Att satsa på barn och ungas kultur är att investera i ett socialt hållbart samhälle.

ARMLÄNGDS AVSTÅND

Principen om armlängds avstånd mellan politik och kultur är en förutsättning för ett fritt och demokratiskt kulturliv. Principen tillämpas i Jönköpings kommun vilket innebär att politikerna, i enlighet med sitt demokratiska uppdrag, ska besluta om de offentliga resurserna till kulturen, men inte styra det konstnärliga innehållet. Principen tillkom efter andra världskriget som en direkt reaktion på totalitära staters utnyttjande av kulturen i propagandasyfte.

DET FRIA KULTURLIVET

Det fria kulturlivet är ett begrepp som syftar på den del av kulturlivet som verkar självständigt från offentliga institutioner. Det är alltså sådana kulturverksamheter som inte är kommunala, regionala eller statliga. Inom det fria kulturlivet ryms en mängd olika aktörer. Här återfinns bland annat kulturföreningar och studieförbund, frilansande kulturskapare, oberoende scenkonstgrupper och kollektiva initiativ.

Kulturell välfärd

Kulturell välfärd handlar om rätten till kultur och om att kultur ska vara en självklar del av människors vardag och livsmiljö. I Jönköpings kommun ska alla invånare kunna möta och skapa kultur genom hela livet.

Yttrandefriheten och kulturens självständighet är grundläggande för ett öppet och demokratiskt samhälle och ska värnas i kommunens arbete med kultur. Kultur kan fungera som ett universellt språk och överbrygga skillnader i bakgrund, erfarenheter och livsvillkor. Genom kulturella uttryck skapas möten, gemenskap och ökad förståelse. Kommunen ska därför arbeta för att stärka människors möjligheter att uttrycka sig och för att fler röster ska få höras.

Barn och unga har en prioriterad roll. Att få tillgång till kultur tidigt i livet är avgörande för den personliga utvecklingen och för möjligheten till direkt såväl som framtida delaktighet i samhälls- och kulturliv.

För att uppnå kulturell välfärd krävs tillgängliga mötesplatser, verksamheter och offentliga rum där människor känner sig välkomna och inkluderade. Arbetet ska ta hänsyn till olika förutsättningar kopplade till exempelvis funktionsförmåga, könsidentitet, sexuell läggning, trosuppfattning, ålder och bakgrund. Kulturens tillgänglighet är både en fysisk, social och innehållsmässig fråga.

Utvecklingen av kulturell välfärd ska bygga på tydliga indikatorer och systematisk uppföljning. Genom att följa upp tillgång, deltagande och spridning av kultur i kommunen skapas underlag för strategiska beslut och prioriteringar under planperioden. På så sätt kan kulturens bidrag till välfärden stärkas över tid.

- 2031 ska barn och unga i hela kommunen möta, skapa och delta i kulturlivet på platser som är relevanta för dem.
- 2031 pågår ett systematiskt arbete med kultur som en tydlig del av kommunens roll som välfärdsleverantör.

Kulturlivets ekosystem

Ett levande kulturliv som når och inkluderar alla invånare kräver insatser från många aktörer. Kulturlivets delar är inte isolerade från varandra utan ingår i ett sammanhängande system där aktörerna är beroende av och påverkar varandra. När samspelet fungerar stärks helheten och när delar saknas eller försvagas påverkas hela kulturlivet. Detta samspel benämns ofta som kulturlivets ekosystem.

Jönköpings kommun ska verka för ett mångfacetterat kulturliv som bygger på ömsesidiga relationer. I ekosystemet rör sig resurser i flera riktningar. Ekonomiska medel, kunskap, tid, engagemang och kompetens möjliggör kultur. Utbytet mellan aktörerna skapar värden som sträcker sig långt bortom de enskilda verksamheterna och bidrar till kommunens långsiktiga utveckling.

Jönköpings kommuns kulturliv präglas av ett starkt civilsamhälle och ideellt engagemang. Det bidrar till en kulturdriven samhällsutveckling med lokal förankring och bredd. Kommunen ska stödja och synliggöra civilsamhällets bidrag till det lokala kulturlivet.

Kulturplanen lägger särskild vikt vid två delar av kulturlivets ekosystem: kulturutövare samt kulturarrangörer. Deras samspel är avgörande för att kommunens invånare ska få tillgång till ett dynamiskt kulturutbud. Både skapar- och arrangörsrollerna rymmer såväl yrkesverksamma som ideellt organiserade aktörer, med olika förutsättningar och behov. Ett fungerande ekosystem behöver ge utrymme för denna variation.

Kommunen ska ta tillvara kulturskapares potential när det gäller konstnärlig utveckling och innovation samt skapa förutsättningar för yrkesverksamma kulturaktörer att etablera sig i kommunen och återvända efter genomförda studier. På så sätt stärks både kulturlivets kvalitet och kommunens långsiktiga kompetensförsörjning.

Kulturfrämjande verksamheter såsom kulturinstitutioner, finansiärer och bildningsaktörer bidrar med långsiktighet samt agerar möjliggörande. Jönköpings kommun behöver därför agera mer flexibelt för att möta de rörliga förutsättningar som påverkar kulturlivet.

- 2031 är förutsättningarna för kulturarrangörer stärkta och långsiktigt hållbara.
- 2031 finns goda möjligheter för fungerande dialoger och samverkansformer mellan kulturlivets parter.

Kulturens infrastruktur

Kulturens infrastruktur är förutsättningen för ett levande och långsiktigt hållbart kulturliv. Infrastrukturen består av kulturdriven samhällsutveckling, byggd miljö och ekonomiska resurser.

Jönköpings kommun ska planeras med hänsyn till invånarnas behov av kultur. Arbetet med gestaltad livsmiljö beskriver både utformningen av den fysiska miljön och ett synsätt på samhällsbygge som sätter människan i centrum. Arkitektur, form, design, konst och kulturmiljö samspelar för att skapa hållbara, jämlika och estetiskt tilltalande livsmiljöer. Platsernas innehåll är också av stor vikt. Alla invånare ska ha tillgång till kulturverksamheter i sin närmiljö och det ska finnas ändamålsenliga kulturlokaler i hela kommunen.

För att säkerställa invånarnas tillgång till kultur behöver det fria kulturlivet ha goda förutsättningar att verka i kommunen. Därför behöver kommunens ekonomiska stöd vara målstyrda, flexibla och transparenta, samt utformade utefter det fria kulturlivets behov. Stöden ska samspela med regionala och nationella stödstrukturer och bidra till både kontinuitet och utveckling. Det fria kulturlivet skapar ekonomiskt mervärde i kommunen genom att samla finansiering från andra parter. Jönköpings kommun ska ge dem stöd och en stadig grund i det arbetet.

Kulturens infrastruktur är också en del av kommunens samlade beredskap. Jönköpings kommun ska integrera kulturverksamheter i kommunens kris- och beredskapsplanering. Syftet är att stärka samhällets motståndskraft och resiliens, skydda kulturarv och säkerställa att demokratiska värden, yttrandefrihet och tillgång till information kan

upprätthållas även vid kris eller krig. Genom att planera för kulturens roll i extraordinära situationer stärks både kulturlivet och samhällets förmåga att möta framtida utmaningar.

- 2031 är kulturen integrerad i planeringsprocesser, stadsutvecklingsprojekt och lokala utvecklingsinsatser i ett samhällsutvecklande syfte.
- 2031 är de kulturella mötesplatserna rustade och det finns framtagna arbetsmetoder för att möta kulturlivets lokalbehov.
- 2031 ska kulturbidrag och andra stödinsatser möta ett mångfacetterat kulturliv och samspela med regionala och nationella stöd.
- 2031 ska beredskaps- och kontinuitetsplaner vara upprättade som både skyddar kulturarv och fri kultur och stärker deras aktiva roll i kris och krig, samt bidrar till att motverka påverkansförsök.

Styrande dokument och fördjupning

- Bibliotekslag
  SFS 2013:801
- Museilag
  SFS 2017:563
- Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
  SFS 2018:1197
- Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk
  SFS 2009:724
- Diskrimineringslag
  SFS 2008:567
- Lag om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna
  SFS 1994:1219
- Farokonventionen - Europarådets ramkonvention om kulturarvets värde för samhället